

Konsulentprojekt

Spirituel udvikling – Spirituel uddannelse

Indledning

Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på tre ben som kan støtte forståelsen af projektet:

- Projektet er ikke en egentlig intervention men et udviklingsprojekt med det mål at få inspiration til indholdet af en spirituel uddannelse.
- Jeg har som projektejer og proceskonsulent mange roller, hvilket gav anledning til flere overvejelser igennem processen.
- Processen bevæger sig på kanten af, hvad vi ved og har erfaringer med – gruppebevidsthed og kollektiv intelligens.

Læringsteori

Følgende citat fra manuskript til bogen "Bevidst Virksomhed" af Finn Voldtofte, kapitel 3 "Magien i midten", beskriver ret præcist hvilke læringsprincipper projektet og interventionen støtter sig op ad:

"Muligheden for at have oplevelsen af at være i et felt af kollektiv bevidsthed er naturligt nok større, og oplevelsen mere intens, jo mere intenst man deltager og er med i at frembringe en midte, der er afgrænset i tid og sted, frem for en "midt" der er udstrakt i tid og rum. Hvis bevidsthed er ét, og intelligens således er ét, selvom den udtrykker sig på mange måder og gennem mange mennesker, så er det muligt at opleve at være et med den kollektive intelligens, der opstår i en gruppe. Jeg vil opleve det som en tilstand af forhøjet intelligens, skarpere tænkeevne, bredere eller dybere forståelsesevne, end jeg normalt kender mig selv for at have. Jeg vil kunne have en oplevelse af at den kollektive intelligens udtrykker sig igennem mig, samtidig med at jeg er bevidst om, at det ikke er min intelligens. Det kan opleves som usædvanligt frugtbart og produktivt for de opgaver, man engagerer sig i."

Det overordnede mål med projektet, hele processen og interventionen er båret af en erkendelse af en kollektiv bevidsthed, at denne forhøjede intelligens opstår og kan opleves i en gruppe af mennesker.

Intentionen i hele processen og særligt i designet af interventionen har været at skabe mest mulig udvikling og indsigt ved at bringe deltagerne og projektejeren mest muligt i "stræk" eller i nærmeste udviklings zone og at bevæge sig i et kaosunivers.

Analysefasen

Analyser

Overvejelser i starten af projektet gik i høj grad på om der overhovedet var baggrund for at udbyde en spirituel uddannelse, om hvilken målgruppe uddannelsen skulle rettes mod og om

hvilke ønsker denne måtte have til indholdet af uddannelsen. Dette kunne have været undersøgt ved en målgruppe- og behovsanalyse.

Konceptet, indholdet og formen af uddannelsen kunne have været undersøgt ved at gennemgå litteratur og ved at undersøge, hvad andre udbydere havde gjort.

I forbindelse med udarbejdelsen af programteorien fandt jeg frem til, at jeg ville få tilstrækkelige oplysninger ved at lave et udviklingsprojekt med en ekspertgruppe, som i stedet var kreative omkring konceptet og om konceptet skulle varieres set i forhold til målgruppen – nykommere, erhvervsledere mm. Og med hensyn til udvikling af konceptet, indholdet og formen af uddannelsen ville jeg formentlig nå langt videre.

Samtidig vurderede jeg at ressourceforbruget formentlig ville blive langt mindre ved at udvikle konceptet ved hjælp af en ekspert gruppe, i alle tilfælde med hensyn til tidsanvendelse.

Hypoteser

I planlægnings- og analysefasen har jeg arbejdet med en hypotese om at en gruppe af mennesker kunne være langt mere kreative og kunne generere en bredere og dybere indsigt end én person kunne, men også mere end individerne i gruppen kunne til sammen. Og en hypotese om at det var muligt at designe processen så den understøtter eller baner vejen for den "førhøjede" kollektive intelligens.

Analyse af roller

Projektet, interventionen og det endelige kursuskoncept er kendetegnet ved, at være bestilt af Stagis Coaching og ved at jeg deltager hele vejen med skiftende roller:

- Projektejer eller "bestiller" af udviklingsprojektet.
- Udbyder af det endelige kursuskoncept.
- Proceskonsulent.
- Interessent.
- Evaluator af projektet.

I interventionen er jeg både intern og ekstern evaluator. Som intern evaluator skal jeg sikre dokumentationen og som ekstern optræder jeg som proceskonsulent samt facilitator for deltagerne. Samtidig optræder jeg som interessent.

Udviklingsprojektets karakter betyder, at min person får mange roller. Jeg besluttede derfor at tage rollen som facilitator under interventionen. Jeg søgte som facilitator at være så usynlig som muligt og at holde rummet så åbent som muligt, så det blev deltageres møde og ikke mit som projektejer.

Programteori

Mål

Udvikling af koncept, indhold og form for en spirituel uddannelse.

Indsats

Model for en kreativ udviklingsproces.

Proces (intervention)

Afholdelse af den kreative udviklingsproces.

Output (præstationer)

De 3 gruppers forslag til koncept for, indhold af og form af en spirituel uddannelse.

Outcome (effekter)

Uddannelseskonceptet og program for uddannelsesforløb.

Plan for og design af proces

(processen er mere udførlig beskrevet under interventionen)

Planlægning

Plan for og design af processen blev til efter en meditation, hvor jeg efterfølgende i et mind map skrev hvad der kom op. Jeg var i flow i ca. 2 timer.

Jeg inviterede i alt 36 til at deltage i interventionen. Jeg ringede direkte til hver enkelt for derved at sikre et commitment.

Velkomst

Aftenens program.
Præsentationsrunde.

Tovøvelse – ”Flow”

Samarbejdsøvelse hvor deltagerne oplever flow med gruppen.

Gruppe – ”felt” – Meditation

Gruppemeditation hvor gruppen forbinder sig til ”feltet” - den kollektive intelligens.

Én deltager stiller et spørgsmål – eksempelvis: ”Hvad er det vigtigste i forhold til min spirituelle udvikling?” – og svaret kommer gennem de andre deltagere.

Herved oplever deltagerne at komme i kontakt med ”feltet” - den forhøjede intelligens.

Pause

Deltagerne fordeles ved cafébordene. 4 deltagere ved hvert bord.

Café Modellen

Hvert bord vælger en bordformand. Bordformanden har ansvaret for at samle resultatet af dialogen ved bordet og dele viden med de der kommer på besøg. Bordformanden bliver ved samme bord hele aftenen.

Dialogen sker på baggrund af følgende brændende spørgsmål:

1. Hvad skal et dagligt spirituelt program indeholde?
2. Hvad skal en spirituel uddannelse indeholde?
3. Hvilke overvejelser giver målgruppen?
4. Hvordan skal formen være?

De 3 øvrige deltagere ved bordet skal besøge de 2 andre borde i løbet af aftenen. Under besøgene deler de deres dialog fra stambordet og indsamler viden fra de øvrige deltagere. Efter hvert besøg vender deltagerne tilbage til deres stambord, hvor dialogen deles her.

Efter endt besøg opsamles dialogen.

Resultatet afrapporteres i plenum.

Opsamling

Grupperne eller bordformændene står for opsamlingen. Til opsamlingen anvendes alle de materialer der findes ved bordene.

Evaluering

Evaluering med reb.

Deltagerne (målgruppen)

I planlægningsfasens start gik overvejelserne meget i retningen af, hvordan jeg kunne ramme en relevant målgruppe? Hvordan jeg kunne evaluere på om uddannelseskonceptet ville "ramme" en målgruppe? Og ville der være forskelle i forhold til forskellige målgrupper – nykommere, "øvede", erhvervsledere mm?

Senere i planlægningsfasen stod det klart, at ressourceforbruget i forhold til vigtigheden af svarene fra en relevant målgruppe ikke stod mål. Jeg valgte derfor at lave interventionen som en udviklingsfase hvor der deltog eksperter. Samtidig havde jeg en hypotese om at svarene ville komme ved at bede eksperterne om at dele deres overvejelser med hensyn til målgruppen. Og herved ville jeg samtidig få kreative indput til konceptet, indholdet og formen, som ville betyde at målgruppen kunne rammes langt mere præcist.

Ved valget af deltagerne i interventionen lagde jeg vægt på min viden, om at de på en eller anden måde var i en spirituel udvikling. Uden jeg på nogen måde skal vurdere andres spirituelle udvikling, er jeg sikker på at bredden var repræsenteret – fra den spæde spiren til årelang spirituel søgen. Jeg valgte ganske enkelt personer, som jeg kendte personligt gennem mit spirituelle arbejde. Deltagerne havde således alle en personlig relation til mig.

Deltagernes personlige relation til mig gav anledning til nogen overvejelse. Om deltagerne kunne være ærlige i interventionen, min egen rolle med de mange "kasketter" og min enneagramtype der jo nærmest skriger: "hjælp mig".

Jeg har inviteret i alt 36 personer, hvoraf 12 deltog i interventionen. Deltagerne kom fra NLP huset, AA, Deekshagivere, Udviklingscaféen, Akasha, "Cirklen" og Hypnose.

Intervention

Interventionsmetode, -form og –indhold

Indretning af rummet

Der er mødt 12 deltagere ud af 36 inviterede.

Den ene side af salen er sat op med 12 stole i en halvcirkel, whitbord og to flipovere. På én flipover bydes deltagerne velkommen, på en anden er programmet og på en tredje er de brændende spørgsmål, der skal bruges under cafémodellen denne afsløres først når deltagerne går i caféen.

Den anden side af salen er indrettet med 3 caféborde, et bord med kaffe, te mm. og ét med diverse materialer til brug for processen og til afrapportering. Cafébordene er dækket med dug der kan skrives på, slik og kage, kaffekopper, farvede post-it og tudser

Velkomst og præsentation

Kort velkomst hvor projektet præsenteres, dets mål beskrives og programmet gennemgås.

Præsentationsrunde hvor deltagerne kort præsenterer sig selv, deres relation til mig og deres spirituelle ståsted.

Tov Øvelsen – ”Flow”

Samarbejdsøvelse hvor deltagerne oplever flow med gruppen.

Deltagerne stiller sig overfor hinanden to og to. Med én hånd holder de fast i samme tov i hver deres ende. Deltagerne danne en cirkel og tovene krydser hinanden på midten i en stjerne. Deltagerne instrueres om at binde en knude, der bruger hele tovet op og at ingen må slippe deres tovende på noget tidspunkt. Når knuden er bundet instrueres gruppen om at binde den op igen.

Gruppen komme tættere, arbejder som et team og får en klar fornemmelse af at være i flow.

Gruppe – ”felt” – Meditation

Gruppemeditation hvor gruppen forbinder sig til ”feltet” - den kollektive intelligens.

Gruppemeditation der understøttes af Moola Mantraet. Jeg leder meditationen i form af afslapnings- og vejertrækningsmeditation. Deltagerne lader energien flyde. De forbinder sig med hjertet til de øvrige, modtager energien fra venstre og giver den videre mod højre. Herefter forbinder gruppen sig til ”feltet” - den kollektive intelligens.

Én deltager stiller et spørgsmål – eksempelvis: ”Hvad er det vigtigste i forhold til min spirituelle udvikling?” – og svaret kommer gennem de andre deltagere.

Gruppe – ”felt” – Meditationen afsluttes og deltagerne tales tilbage.

Cafémodellen

Cafémodellen er valgt som interventionsmetode.

Cafémodellen er velegnet til kreativitet, fælles tænkning og at skabe indsigt.

Cafémodellen er ideel, når det resultat der ønskes er:

- Dybere forståelse
- Fælles forståelse
- Ny viden
- Sammenhæng

Cafémodellen giver mulighed for at lytte til den fælles tænkning. Der foregår mange parallelle dialoger, en ved hvert bord i cafeen. Deltagerne gå på besøg hos hinanden, hermed sendes resultaterne af arbejdet fra et bord videre til de andre borde. Dialogens mange dele bindes derved sammen. Der opstår en helhed, alle deltager i en fælles dialog, selvom den foregår ved flere borde.

Deltagerne oplever, at deres viden og indsigter bliver brugt bedre, at alle har en reel mulighed for at deltage og bidrage, og at der kommer forståelse og resultater frem, som har mere dybde og soliditet.

Hemmeligheden i cafémodellen er at dialogen har liv – at der er magi i den. Det kræver blandt andet deltagere, som er indstillede på at lytte med ægte interesse for hvad andre har at byde på, og som er villige til at bidrage med hvad de selv tænker og ved.

Dialogen i cafémodellen bliver båret af nogle brændende spørgsmål - spørgsmål som er:

- Åbne – svarene er ikke givne på forhånd
- Konkrete og afgrænsede – ikke generelle og abstrakte
- Vedkommende de skal dreje sig om "os" ikke om "dem"

Brændende spørgsmål

1. Hvad skal et dagligt spirituelt program indeholde?
2. Hvad skal en spirituel uddannelse indeholde?
3. Hvilke overvejelser giver målgruppen?
4. Hvordan skal formen være?

Cafeværten

Cafeværtens opgave er at sikre deltagernes forståelse af formen og formålet, organisere dialogen til en helhed, formulere de brændende spørgsmål, arrangere de fysiske forhold og servicere deltagere.

Opsamling

Som opsamling på dialogen i caféen lod jeg bordformændene tænke højt om temaer, tendenser, ligheder og forskelle, som de havde oplevet i løbet af aftenen.

Herefter forberedte grupperne deres fremlæggelse og ét af gruppens medlemmer fremlagde herefter resultatet.

Evaluering

Som evaluering af forløbet kunne jeg bruge rebøvelsen til at få svar fra hele gruppen.

Tiden var fremskredet og jeg valgte at samle op på resultatet af interventionen. Der blev således ikke foretaget en evaluering – dog fik jeg flere af deltagernes umiddelbare respons.

Evaluering

Valg af evalueringstilgang

Ved valget af evalueringstilgangen har jeg sammenholdt evalueringens formål – kontrol eller læring med evalueringens organiseringsform – intern eller ekstern. Jeg har valgt en intern, lærende evaluering. Evalueringstilgangen her understøtter læring og vil derfor fokusere på selvevalueringer, der kan fremme selvindsigt i processer, relationer og erkendelsesformer. Procesevaluering understøtter dette.

Formålet med en procesevaluering er enten kontrollerende eller udviklingsorienteret. Her er valgt en udviklingsorienteret procesevaluering, der skal levere indsigt og viden med henblik på at uddrage erfaringer, der kan anvendes i andre sammenhænge.

Metodisk baseres procesevalueringer sig på eksisterende dokumenter, beskrivelser, interviews og fokusgrupper.

De mange roller og det forhold at projektet ikke er en egentlig intervention men et udviklingsprojekt før en intervention, gav anledning til overvejelser om der overhovedet skulle evalueres. Resultatet blev et valg af selvevaluering, umiddelbar respons fra deltagerne og sammenligning af data indsamlet før projektet med resultatet af processen.

Udbytte af evalueringen

Interventionen

Meditationen under interventionen var planlagt som en øvelse hvor deltagerne forbandt sig til "feltet" – den kollektive intelligens og fik en oplevelse af kreativitet. En tilstand de kunne tage med sig i arbejdet med de brændende spørgsmål i cafémodellen.

Efterfølgende er det klart, at det ville have været mere kongruent at stille de brændende spørgsmål under meditationen. Måske ville outputet være blevet endnu større.

Det var planlagt at bruge tov til evaluering af processen (og eventuelt til opsamling). Eksempelvis ved at lade deltagerne placere sig på tovet i forhold til hvor god eller dårlig interventionen var gået, hvordan formen havde været, min rolle mv.

Tiden var imidlertid skredet da jeg kom til opsamlingen af resultaterne. Jeg besluttede derfor at undlade evalueringen af interventionen.

Umiddelbart efter interventionen fik jeg respons fra flere deltagere. De var alle meget positive både med hensyn til interventionens afvikling og formen. De bekræftede min oplevelse af, at der var kommet en langt dybere indsigt og flere kreative forslag frem ved processen, end det en enkelt person eller alle deltagerne samlet kunne have bidraget med.

Efterfølgende har jeg kontaktet deltagerne telefonisk og alle bekræftede det umiddelbare positive indtryk.

Resultatet

For at kunne sammenligne det endelige resultat lavede jeg selv inden processen et udkast til indhold og form af en spirituel uddannelse se bilag 4. Resultatet fra de 3 grupper er i bilag 1, 2 og 3 (bilagene er råudkast uden redigering).

Overraskende resultater:

Forslag til indholdet af en spirituel uddannelse overstiger langt, hvad én person kunne være kommet til, men også forventningerne til hvad gruppen samlet kunne være kommet til.

Målgruppen var ikke begrænset af projektets mål – spirituel udvikling – tvært i mod så ekspert gruppen en bredde i målgruppen fra nykommeren til toplederen.

Overraskende mange og præcise forslag til formen af uddannelsen. "Verden vil aldrig blive den samme som før" – "Du sælger rejser" – "En oplevelse for livet".

Den videre proces

Det endelige koncept for en spirituel uddannelse udvikles ved at teste et foreløbigt koncept på en relevant målgruppe under gratis spirituelle foredragsaftener. Disse arrangementer kan evalueres og resultatet anvendes til at designe det endelige koncept.

Samtidig kan der foretages en målgruppeanalyse.

Konklusion

Projektets mål var at udvikle konceptet, indholdet og formen for en spirituel uddannelse. Efter en vurdering af resultatet, er målet nået langt ud over, hvad der kunne forventes. Det er min oplevelse, at niveauet af indsigt ligger udover en enkelt persons men også gruppens samlede indsigt.

Jeg finder, at processen tydeligvis har banet vejen for "magien i midten".

København den 5. Juni 2008
Søren Stagis

Gruppe 1

Brændende spørgsmål

"Verden vil aldrig blive den samme som før".

Hvad skal et dagligt spirituelt program indeholde?

Nærvær.
Bare gør det.
Tage kontakt.

Hvad skal en spirituel uddannelse indeholde?

Værdiarbejde
Personlig udvikling
Start ritual: afrejselse, eksempelvis Shamanisme – tal med naturen, internat til Sverige (skov og ødemarken), vand og dåb.

Afmystificering af begreberne.
Direkte dansk ordbrug

Teknik (små øvelser)
Historik (spirituel historie)
Personlig succesoplevelser
Svedehytte
Trommerejse
Meditation i naturen
Natur folk
Rebeafing
Intuition

Hvilke overvejelser giver målgruppen?

Alle fra nykommere til erhvervsledere.

Hvordan skal formen være?

Du sælger "rejser" oplevelser.
18 weekender på 11/2 år
Grupperne mødes mellem modulerne
Backup
Eventyr
Fælles rejse

Gruppe 2

Brændende spørgsmål

Hvad skal et dagligt spirituelt program indeholde?

Meditation
Tilgivelse
Aktivering af: Kop, sind og ånd
Personlig
Opbygges under vejs i uddannelsen
Balance mellem disciplin, struktur, rutiner og uanstrengt, fra hjertet, lyst

Hvad skal en spirituel uddannelse indeholde?

Tillid
Tro
Instruktion i meditation
Energi arbejde
Transformation: identitet, "essens", fjerne støj /begrænsende overbevisninger
Tidslinie af spirituelle retninger
Enhed trods forskelle i spirituel/religiøs forståelse
Dagligt program der vokser
Krop – træning (yoga...)
Sind – undervisning (information, viden...)
Ånd – oplevelse (bøn og meditation)

Hvilke overvejelser giver målgruppen?

Alle der søger udvikling/forandring – "mening med livet".
AA folk
Personlig-/coaching uddannelse
Topledere
Sorg/traumer
"Nybegyndere"
Unge på kanten

Hvordan skal formen være?

Uddannelsen suppleres med weekendkurser med eksempelvis trommerekjører
1 ½ års varighed
Start: simple instruktioner som giver indtryk af udbytte – motivation – via
Gå foran – vis vejen – tilladende (alt er ok)
Øvelser: erfaringskabende elementer. Gentagelser med henblik på ankring
Tilpasses målgruppen

Transformation - oplevelse
Hvor vil jeg hen?
Hvad er mit mål? – fjerne mål, træne målløshed, frihed
Indeni / udenfor
Mig / Gud
Ego / de andre

Holistisk (arbejde/familie) – balance
Personlig udvikling / Forvandling
Afstresse / Ro

Start på spirituel rejse
Skab det nye paradigme for tilværelsen
Opvågning
Gud / store spørgsmål

Gruppe 3

Brændende spørgsmål

Hvad skal et dagligt spirituelt program indeholde?

Øvelser fra "kursus i mirakler"

Morgenspørgsmål: hvad skal der til for at det bliver en god dag?

Refleksion over dagen der gik
Ting du er taknemlig for i dit liv
Spejlet – dagens spejl
Brug af åndedræt til at skabe balance
Hvilken tilstand ønsker jeg i dag?
Lær at være i nuet
Min måde at være i verden på
Meditation / kropsbevidsthed

Hvad skal en spirituel uddannelse indeholde?

Forvandling
Udvikling
Nysgerrighed / svar / søge
Afstresse
Ro (på)
Helhed
Holistisk arbejdsplads
Fleksibilitet

En tur til Indien ;-)
Deeksha
Mangfoldighed: flere sider af det spirituelle
Åndedrætsøvelser
Reiki
Essens – som i Gittes Enneagrammet og Essens
Alle religioners og spirituelles sider

Mangfoldigheden i den spirituelle søgen
Hvad er tilgivelse
Hvordan kommunikerer jeg bedst med mig selv?
Hvad betyder det for mig når jeg vurderer / dømmer andre?
Hvordan bruges tilgivelse?
Tillid, tro og åbenhed
Frygt og kærlighed
NLP og Enneagrammet
Meditationsformer
Rejser
Shamanisme m.m.
Brug af kroppen
Lav din egen meditation
Skab forbindelse for andre spirituelle retninger

Vælg morgentemaet for dagen
Bevidsthed på fokus / ligeværd / mangfoldighed - eksempelvis jeg vil være glad og så lægger han/hun måske kun mærke til dem der er sure
Grounding (4-5-9)
Her og nu spørgsmål (7-8-3) eksempelvis mangler jeg noget lige nu?
Tillid til at der er en større sammenhæng (1-2-6) – "alt er som det skal være".
Accept
Rummelighed (personlig)

Hvilke overvejelser giver målgruppen?

Alle der har lyst til forvandling

Alle der har lyst til at lære mere om det spirituelle

Nybegyndere

Øvede

Topledere

Hvordan gøres min virksomhed hel?

livsstilsmesser

Private

Erhverv

Skoler

Hvordan skal formen være?

Gæste lærere – religiøse retninger, clairvoyance m.m.

1 ½ år à 18 weekender

Dansk og jordnært

Oplevelsesorienteret

Tilladende

Tid er en væsentlig faktor (uddannelsesforløb / egen proces)

Modul opbygget

Formål / mål

Forventninger til deltagerne

Holistisk selvudvikling

Intro moduler

Holistisk virksomhed (markedsføring)

Helhed

Netværk (ledere)

Formål:

Min måde at være i verden på

Et liv i balance

Mål:

Holistisk selvudvikling

Skabe rammerne der muliggør individuelle udviklingsprocesser

Lær at arbejde med krop, sind og ånd

Moduler – begyndere, øvede ...

Max. Deltager antal

Tilrettet målgruppen

4 mat

metode valg:

oplevelsesorienteret: (rejser,)

krop, sind og ånd: teknikker, coaching, teapi, mentale rejser, massage, åndedræt, energi arbejde

Teambuilding

Holistisk = se helheden

Vi skal samarbejde

Spirituel Uddannelse

Fuldstændig Forvandling

Indhold

De 9 intiligenser (Harvard Gardner)
Højere selv
Vrede og frygt – selvransagelse "skriv"
Frygt er en uoplevet følelse – bliv i den – øvelse

Forhold

- Forældre
- Børn
- Ægtefæller
- Venner
- Dig selv

Tilgivelse

Taknemlighedsliste
"Ring til en ven"
Spirituelle love
Det ydre er en refleksion af det indre – projektioner
Klar hensigt + Ret indsats + Nåde <=> Succes!

Aktiviteter Øvelser

Energiflow
Muskeltest
Tankefelt terapi

Gruppe meditation

Kontakt til "feltet"
Snor og knude

Meditation

Chakra meditation – farve, lyd og duft
Aura
Moola Mantra
De 5 tibetanere
Deeksha
Daglig selvransagelse

Formen

Kursets varighed 5-6 dage intensivt internat
Efterfølgende 1-2 gruppe aftner
Evt. Én indledende og én afsluttende gruppeaften
1-2 timers individuel coaching
Aftenunderholdning Transformationsspillet, englekort, TAROT